

PRECHÁDZKY SO PSAMI

PRELOŽIL STANISLAV VALLO

GIANFRANCO CALLIGARICH

© 2023 Giunti Editore S. p. A./Bompiani, Firenze-Milano
First published under Bompiani imprint in 2023
www.giunti.it
www.bompiani.it

Translation © Stanislav Vallo, 2023
Design & layout © Elena Čániová, 2023
Cover photo © Markian Pankiv/Shutterstock
Slovak edition © Laputa/Literárna bašta, 2023

ISBN 978-80-8283-040-1

PRECHÁDZKY SO PSAMI

PRELOŽIL STANISLAV VALLO

GIANFRANCO
CALLIGARICH

*Beatrice Masiniovej,
aby si zapamätala časy,
keď sme boli dvaja
a proti všetkým*

*Niektoré veci sa nedajú naučiť rýchlo,
a ak ich chceme nadobudnúť, musíme za ne
draho zaplatiť tým jediným, čo máme – časom.
Sú to tie najjednoduchšie veci,
a keďže spoznať ich trvá celý ľudský život,
to málo nového, čo každý človek od života získa,
je veľmi drahé a je to to jediné,
čo môže po sebe zanechať.*

Ernest Hemingway
Smrť popoludní

preložil Vladislav Gális

Značne postarší muž, ktorý jednej noci začiatkom zimy vyšiel v hrubom kabáte so zdvihnutým golierom do prastarej a krásnej rímskej ulice, kde mal to šťastie žiť spolu so svojimi dvomi psami, otcom a synom strednej veľkosti, ako stálo v ich papieroch, nepozeral v tú noc, ako po všetky ostatné, na krásnu rímsku ulicu, ktorá sa medzi pohasínajúcimi oknami starých palácov končila tam, kde rieka tohto mesta osudovo plynula nocou, ale premýšľal o psoch a mačkách.

Bola to zbytočná téma na konci večere, čo jeho pomocníčka v domácnosti pripravila pre jeho priateľov, no za priateľov ich pokladal len preto, lebo bývali v rovnakom dome, zatiaľ čo všetci jeho ozajstní priatelia už dávnejšie pomreli a urobili z neho samotára, ktorý prežil. A všetko sa to začalo v rámci prázdneho trkotania po večeri. Čiže vtedy, keď jedna ešte dosť mladá priateľka povedala, že by chcela mačku.

„Radšej si vezmi psa,“ ozval sa takmer automaticky. Vďaka tejto vete a možno aj vďaka vínu, čo sa vypilo pri večeri, sa pri stole vytvorili dve rozohnené skupinky, ako keby držať stranu

psom alebo mačkám bolo v živote diskutujúcich čosi absolútne podstatné, až mu nakoniec v zápale diskusie ešte dosť mladá priateľka adresovala pohotovú a trochu urážlivú vetu.

„Máš radšej psy, lebo ako si zostarol, stal si sa sentimentálny ako ony.“

Vetu prijal bez odpovede, no keď sa priatelia porozchádzali do svojich bytov, vyšiel ako každú noc so psíkmi do prekrásnej rímskej ulice, kde mal to šťastie žiť, ruky vo vreckách kabáta roztrasené v úsilí uchopiť život a v duchu sa spytoval, či sa náhodou nestal sentimentálny.

Jedno bolo isté. Že vždy mal rád psy, už od túlavého bieleho špica, ktorého našiel ako chlapec v milánskych uliciach a priniesol si ho domov, aj keď otec zúril, no keď sa špic u nich udomácnil, ten istý otec ho nechával spať vo svojej posteli.

Ale to neznamenal, že by nemal rád mačky. Vo vidieckom dome, ktorý si kúpil z toho, čo napísal, starý muž bol totiž spisovateľ, ich mával tri až päť, podľa početných povinností, aké vždy majú vidiecke mačky.

Rád ich mal okolo seba. A rovnako rád im dával jedlo do misiek, zatiaľ čo sa mu obtierali o nohy nástojčivým a pôžitkárskeým spôsobom, akým si mačky prisvojujú svojich pánov.

Kládol si otázku, prečo sa teda v rušnej debata po večeri priklonil na stranu psov. Preto si v prekrásnej ulici, pustej a s pohasínajúcimi oknami zaumienil, že si na to musí dať odpoveď.

„Mám radšej psov, lebo človeku čítajú myšlienky,“ povedal si pri myšlienke na to, že doma stačí, aby si len pomyslel

„Teraz s nimi pôjdem von,“ a už obaja sedia pred ním, pripravení vyraziť na prechádzku.

„Lenže odkedy má človek rád niekoho, kto mu číta myšlienky? Skôr by sa mal mať pred ním na pozore,“ povedal si, trochu vyvedený z miery takýmito planými úvahami. Preto si zaumienil, že akokoľvek povrchná bola debata po večeri, musí si to sám v sebe vyjasniť.

„Mám radšej psov, lebo vždy boli priateľmi človeka,“ povedal si, lebo vedel, že psy pochádzajú zo šakalov, čo na úsvite civilizácie spolu s ohňom pomáhali človeku chrániť sa pred dravými šelmami, len čo sa na zem zniesla tma, temnota krutého a neznámeho sveta.

„Tak ako ti teraz verne pomáhajú chrániť sa pred plynúcim časom,“ dodal a pozrel na svoje psíky kráčajúce pred ním po prekrásnej ulici vedúcej k rieke tohto mesta osudovo plynúcej nocou.

Áno, vernosť je dobrý argument. „Vernosť je vždy dobrý argument na podporu čohokoľvek,“ povedal si s pohľadom upretým na svoje psy, ktoré pre ním kráčali nocou. Priviedlo ho to na myšlienku, čo by chcel s nimi najradšej urobiť.

„Kúpiť kúsok bieleho nesoleného chleba a spolu ho zjesť,“ odpovedal si. „A toto s mačkami urobiť nemôžeš. Aj keby mali zdochnúť od hladu, pred kúskom chleba sa ti otočia chrbtom, zatiaľ čo psy ho zjedia s tebou, v akte úzkej spolupatričnosti, takže sa cítiš nevinný ako ony, alebo ak aj nie nevinný, aspoň spasiteľný,“ uzavrel a položil si otázku, či môže byť človek v jeho rokoch ešte spasiteľný.

Potom, so sklonenou hlavou, aby nevidel staré a prekrásne paláce s pohasínajúcimi oknami v ulici, ktorá sa končila tam, kde rieka tohto mesta osudovo plynula nocou, ďalej premýšľal o záležitosti so psami a mačkami.